

ORIENTĂRI NOI ÎN CULTURA CIREȘULUI

Mitre V., Ioana Mitre, Ioana Roman

Abstract

NEW ORIENTATION IN SWEET CHERRY GROWING

Under eco-pedo-climatic condition of Romania the sweet cherry growing systems was studied, in the last 30 years. The old plantations have small number of trees/ha and high trees, grafted on generative rootstocks, very difficult to grow. The vigour of sweet cherry trees was significantly reduced by vegetative rootstocks, in the last period. The number of cultivars is extensive and this is due to specific needs for environmental adaptation and strong local tradition. Generally, the plantations are dominated by old cultivars as a result of trees longevity and grower's conservatism. Planting density was a function of rootstocks vigour and varied from 300 to 1000 trees per ha and the yield increased from 3 to, on the classic plantations to 25 tone per ha on the intensive plantations. This is more evident in the East European countries where the new varieties have coming late especially in the small private orchards. On the whole it is visible the dominance of „bigarreau” cultivars with attractive large, firm, red colored fruits and „Napoleon” type varieties with yellow surface covered by red blush and clear juice. It is obviously the grower's purpose in the increasing production on the fresh market where the big size and fruits attractivity is without fail required to get a good price.

Modernizarea culturii cireșului a stat în atenția cercetării și producției pomicole tot timpul. Au apărut astfel îmbunătățiri atât în ce privește optimizarea distanțelor de plantare și sistemelor de cultură în funcție de condițiile ecopedologice ale zonelor de cultură cât și în ceea ce înseamnă tehnologia de cultură propriu-zisă.

Vechile plantații sunt în sistem clasic, cu desimi de până la 300 de pomi la hectar, cu distanțe de 6-8 m între rânduri și 6-7 m pe rând, cu pomi conduși în formă de piramidă, cu înălțime de până la 5-6 m (foto. 1), sistem care îngreunează lucrările de întreținere și recoltarea fructelor. Soiurile cultivate sunt vechi în cultură majoritatea cu pulpă pietroasă și pieleț roșie după cum se găsesc și soiuri cu pieleț galbenă de tip Napoleon sau Boambe de Cotnari

Foto. 1. Plantație clasică de cireș la SC Agroindustrială SA Cluj-Napoca

S-a trecut apoi la intensivizarea culturii cireșului ajungându-se la densități de 500 de pomi/ha cu forme de coroană deschise de tip vas, vas ameliorat, vas întârziat, vas aplatizat (foto 2). Conducerea pomilor sub formă de vas (însemnând îndepărtarea axului și reducerea numărului de șarpante de la 6-8 la 3-4), a dus la îmbunătățirea regimului de lumină și temperarea creșterii în înălțime a pomilor. Mărirea numărului de pomi la unitatea de suprafață concomitent cu reducerea dimensiunii pomilor a determinat ușurarea lucrărilor de întreținere (tăieri de rărire și fructificare, erbicidat, lucrări de fertilizare, tratamente fitosanitare) și recoltarea fructelor.

Mai mult decât atât, dacă în sistem clasic producțiile obținute variaau în funcție de soi între 5 și 9 tone/ha, în acest sistem semiintensiv producțiile obținute aproape s-au dublat iar cheltuielile de producție au scăzut semnificativ. Înălțimea pomilor a ajuns în acest sistem de cultură la 3,0-3,5 m.

Trebuie precizat că din costul de producție, la cireșe, aproximativ 35-40% reprezintă cheltuiala cu recoltarea fructelor. Reducerea taliei pomilor determină automat creșterea productivității muncii la recoltat, reducerea costului de producție și implicit reducerea pericolului de accidente de muncă ocazionate de recoltarea pomilor foarte înalți.

Majoritatea livezilor mai noi, înființate în anii 80-90 sunt conduse în acest fel cu rezultate economice foarte bune an de an.

S-a încercat și conducerea pomilor cu coroane aplatizate de tip palmetă simetrică sau asimetrică, drapel Marchand, gard fructifer, dar reducerea drastică a numărului de șarpante urmată de conducerea pomilor împotriva tendinței naturale de creștere a dus la degarnisirea prematură a semischeletului și scăderea producțiilor pe măsura înaintării pomilor în vârstă, începând din al zecelea an de

viață. Acest fenomen a fost amplificat de altoirea pomilor pe portaltoi viguroși de tip franc.

Foto. 2 Livadă de cireș cu densitate de 500 de pomi/ha la SC Agroindustrială SA Cluj-Napoca

Intensivizarea culturii cireșului a continuat în majoritatea țărilor cultivatoare de cireș din lume, mărirea numărului de pomi la unitatea de suprafață fiind posibilă pe două căi: reducerea vigoriei portaltoiului folosit și folosirea soiurilor cu creștere compactă (internoduri scurte) și fructificare preponderentă pe ramuri de tip buchet de mai.

Foto. 3. Plantație intensivă de cireș (fus tufă) – Polonia

În pepinierele noastre cireșul încă se mai altoiește pe portaltoi generativi (obținuți din sămânță) care dau pomilor vigoare mare, intrare tardivă pe rod și neuniformitate.

Portaltoi vegetativi dau material săditor uniform și majoritatea dintre ei reduc vigoarea pomilor, aspect definitiv în vederea măririi densității pomilor pe unitatea de suprafață. Dintre portaltoi vegetativi folosiți pentru reducerea vigoriei pomilor amintim: Cerasus avium F 12/1, Malling Colt, Cerasus avium F 4/13, Cerasus vulgaris CAB 6 P; CAB 11E, Cerasus vulgaris VV.1, Cerasus vulgaris VP-1 etc. Materialul săditor altoit pe portaltoi vegetativi de vigoare mijlocie și mică este foarte valoros, reprezentând fundamentul unor plantații moderne, competitive de cireș. Densitatea este de 650 până la 833 de pomi la hectar (foto 3). Chiar dacă, din păcate, pepinierele din țara noastră produc cu preponderență cireși altoiți pe cireș sălbatic, cireș franc sau mahaleb (portaltoi obținuți pe cale generativă), există deja în țară firme care vând cireși altoiți pe portaltoi vegetativi și care se pot utiliza la înființarea de livezi intensive. Producțiile obținute în astfel de livezi depășesc 20 tone/ha.

Foto. 4. Plantație de cireș de mare densitate (1000 pomi ha) – Trento - Italia

În țările cu o pomicultură foarte avansată plantațiile de cireș au densități de plantare și mai mari ajungându-se sau chiar depășindu-se 1000 de pomi pe hectar datorită vigoriei mici a pomilor, dată de combinația soi-portaltoi (foto.4). Aceste plantații sunt amenajate cu sistem de irigare prin picurare, sistem de susținere de spalier din beton armat și sârme din 50 în 50 de centimetri iar pe partea superioară sistem de plasă antigrindină. Soiurile cultivate sunt foarte productive (25-28 tone/ha) produc fructe mari și foarte mari- până la 10 g – pietroase, cu pielea colorată în roșu viu și cu aspect comercial deosebit. Acestea sunt livezile de cireș care vor supraviețui în viitor într-o competiție directă cu țările Uniunii Europene.

CONCLUZII

1. În România majoritatea plantațiilor vechi de cireș sunt în sistem clasic cu pomi înalți, greu de întreținut și recoltat, neperformante și necompetitive;
2. Plantațiile mai noi, cu densitate mai mare la unitatea de suprafață și pomi de vigoare mai mică sunt deja performante din punct de vedere economic și au valoare de piață,
3. Competiția cu producătorii țărilor Uniunii Europene obligă cultivatorii de cireșe din țara noastră să înființeze plantații moderne cu tehnologii și soiuri noi, performante.
4. Având în vedere condițiile meteo tot mai dificile noile plantații vor trebui asistate de sisteme de irigare prin picurare și plase antigrindină
5. Deși investițiile par mari la prima vedere, se pot recupera în 3-5 ani de rodire normală.